

การผลิตก๊าซชีวภาพด้วยมูลสัตว์

องค์การบริหารส่วนตำบลแพรงหา จังหวัดพัทลุง

การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของกิจการปศุสัตว์ในตำบลแพรงหา เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหามลภาวะ ได้แก่ ปัญหากลิ่น ปัญหาแมลงรบกวนและเป็นพาหะนำโรค ปัญหาการกำจัดมูลสัตว์และกากของเสียอย่างไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้สัญจรไปมาและประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ

สืบเนื่องจากปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ และรัฐบาลไม่สามารถประกันราคาสินค้าได้ จึงทำให้ชาวตำบลแพรงหาเปลี่ยนมาทำการปศุสัตว์ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการทำการเกษตร อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการทำปศุสัตว์จะก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชน แต่ก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนเช่นกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลแพรงหาได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงเข้ามาดำเนินการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและแนวทางป้องกัน โดยใช้การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มาร่วมกันวางแผนและแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ควนขนุน

จังหวัด: พัทลุง

ประชากร: 5,370 คน

พื้นที่: 27 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 องค์การบริหารส่วนตำบลแพรงหาและประชาชนในพื้นที่ ได้ร่วมกันจัดทำโครงการ “การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพด้วยมูลสัตว์” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและลดปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นจากกากของเสียในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่ปล่อยทิ้งในชุมชน เป็นการนำมูลสัตว์และกากของเสียของโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและชุมชน โดยการผลิตเป็นก๊าซหุงต้มและพลังงานไฟฟ้าหรือแสงสว่างภายในชุมชน รวมทั้งการผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการปรับปรุงดินและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นผลพลอยได้ภายหลังการผลิตก๊าซชีวภาพ

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแล รับผิดชอบ บริหารและประสานโครงการ
2. กำหนดแบบแปลนบ่อก๊าซชีวภาพและกำหนดจุดก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ ในบริเวณของหมู่ที่ 3 บ้านแพรงหา และบริเวณของหมู่ที่ 4 บ้านเขาโต๊ะบุญ
3. ก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ ขนาด 50 ลบ.ม. สำหรับกำลังการผลิตก๊าซ 11.5 กิโลกรัม/วัน หรือเท่ากับกำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากน้ำมันเบนซิน จำนวน 16.75 ลิตรหรือน้ำมันดีเซล จำนวน 15 ลิตร หรือฟืนไม้ จำนวน 37.50 กิโลกรัม/วันจำนวน 2 บ่อ บริเวณจุดที่กำหนดในหมู่ที่ 3 บ้านแพรงหา จำนวน 1 บ่อ และหมู่ที่ 4 บ้านเขาโต๊ะบุญ 1 บ่อ
4. ประชาสัมพันธ์พร้อมประกาศรับสมัครใช้ก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ ในบริเวณพื้นที่ตามข้อ 2 ตลอดจนกำหนดข้อบังคับ เงื่อนไขและค่าบริการใช้ก๊าซสำหรับผู้รับบริการทุกคนต้องพึงปฏิบัติ
5. วางท่อส่งก๊าซตามพื้นที่เป้าหมายที่แจ้งความประสงค์ขอใช้ก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์เพื่อการหุงต้มและเป็นพลังงานในครัวเรือน

6. ให้บริการและจัดส่งก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ตามท่อสุโครวเรือน ในพื้นที่หมู่ที่ 3 บ้านแพรกหา หมู่ที่ 4 บ้านเขาไต่บุญและพื้นที่ให้บริการตามข้อ 2
7. ดำเนินการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ประกอบด้วย
 - (ก) งบประมาณของ อบต.แพรกหา สำหรับค่าแรงสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ จำนวน 2 บ่อ เป็นเงิน 172,000 บาท
 - (ข) งบประมาณของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพสุสัตว์ สำหรับอุปกรณ์ วัสดุก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพและการเดินท่อส่งก๊าซ เป็นเงิน 73,200 บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นค่าไฟฟ้าของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพสุสัตว์

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. มูลสัตว์และของเสียจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์สำหรับบ่อก๊าซขนาด 50 ลบ.ม. 2 บ่อ
2. ท่อพีวีซี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8.5 เซนติเมตร ชนิดบานหัว มีความยาว 5,000 เมตร
3. ข้อต่อท่อแบบงอ 90 องศา ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 20 อัน
4. ข้อต่อท่อแบบสามทาง ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 50 อัน
5. ข้อต่อท่อแบบตรง จำนวน 10 อัน
6. กาวขนาด 1,000 กรัม จำนวน 400 กระป๋อง
7. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการรับบริการก๊าซจากมูลสัตว์ในพื้นที่ทดลองทั้ง 2 บ่อ

บุคลากร

1. คนงานก่อสร้างบ่อก๊าซ 2 บ่อ จำนวน 20 คน เป็นเวลา 10 วัน
2. เจ้าหน้าที่ อบต. แพรกหา
3. คณะกรรมการบริหารและประสานงานโครงการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
2545	ชาวบ้านในพื้นที่ร้องเรียนและเสนอปัญหาความต้องการต่อ อบต.แพรกหา เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป	ผู้นำชุมชนของชุมชนที่ได้รับความสะดวก
2545	ปรึกษากับทางผู้ประกอบการอาชีพสุสัตว์ เพื่อหาวิธีกำจัดของเสียให้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดมลภาวะทั้งภายในฟาร์มและชุมชนใกล้เคียงในเรื่องของกลิ่น แมลงวัน น้ำเสีย โรคภัยต่าง ๆ	คณะผู้บริหาร อบต.
2545	เสนอแนวความคิดการสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ โดยเล็งเห็นประโยชน์จากบ่อชีวภาพมูลสัตว์ เช่น - ด้านพลังงาน ก๊าซชีวภาพจุดติดไฟ และให้ความร้อนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง - ด้านการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม การนำมูลสัตว์ไปหมักในสภาพไร้อากาศในบ่อก๊าซชีวภาพ มูลสัตว์ที่	นายก อบต.แพรกหา

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	นำมาหมักจะถูกล่อยสลายทำให้กลิ่นและไขแมลงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในมูลสัตว์จะถูกทำลายลงไปในขณะที่มีการหมัก ซึ่งจะทำให้ลดมลภาวะ ลดการระบาดของแมลงและกลิ่น ลดเขม่าจากการใช้ฟืนหุงต้ม ลดการตัดไม้ทำลายป่า ลดการเกิดกลิ่นเหม็น และลดการเน่าเสียของแหล่งน้ำ - ให้อินทรีย์ในการฟื้นฟูสภาพดินโดยใช้กากจากบ่อ ล้น ซึ่งประกอบด้วยธาตุอาหารพืชพวกไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโปแตสเซียม ที่เป็นประโยชน์กับพืชและ อยู่ในรูปแบบที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ทันที อีกทั้งกากบ่อ ล้น ยังทำให้โครงสร้างดินเกาะตัวกันได้ดีขึ้น มีผลทำให้ อินทรีย์วัตถุคงสภาพในดินได้นาน และดีกว่าการใช้ อินทรีย์วัตถุในรูปอื่น ๆ อีกทั้งมูลสัตว์ที่ผ่านการหมัก มาแล้วสามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชและ ปรับปรุงบำรุงดินให้มีคุณภาพ - ลดปริมาณโรคพืชและการระบาดของวัชพืช การหมัก สภาพแบบไร้อากาศ ทำให้ปริมาณของเชื้อโรคที่เป็น สาเหตุของโรคพืชบางชนิดลดลงได้ และยังมีส่วนในการ ทำลายการเจริญเติบโตของเมล็ดวัชพืช เมื่อนำมูลสัตว์ที่ ได้จากการหมักไปใช้ จะไม่ก่อให้เกิดการระบาดของ วัชพืชอีก	
2545	ประชาสัมพันธ์โครงการจัดสร้างบ่อก๊าซชีวภาพผ่านหอกระจายข่าวในตำบล เพื่อนัดชาวบ้านที่เกี่ยวข้องเข้ามาประชุมร่วมกัน ทำการชี้แจงและแสดงขั้นตอนการสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ	อบต.แพรกกหา
2545	ประชุมและอภิปรายผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้านถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและกำลังจะเกิดขึ้นต่อไป และเสนอแนวทางการแก้ไขด้วยการสร้างบ่อก๊าซชีวภาพด้วยมูลสัตว์ โดยระบุข้อดี ข้อเสียและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	อบต.แพรกกหา/ผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์/ตัวแทนชุมชน
2545	ติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่และประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผนกำหนดโครงการ	คณะผู้บริหาร อบต.แพรกกหา
2545	ตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลและรับผิดชอบการจัดการ การบริหารและการประสานงานเพื่อให้เป็นไปตามแผน	คณะกรรมการโครงการ
2545	ร่วมคัดเลือกพื้นที่และกำหนดจุดก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพในพื้นที่เอกชน ขนาด 50 ลบ.ม. จำนวน 2 บ่อ ในพื้นที่หมู่ที่ 3 บ้านแพรกกหา และหมู่ที่ 4 บ้านเขาโตะบุญพิจารณาจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์โดยต้องเป็นโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ - วัณม อย่างน้อย 28 ตัว - วัณเนื้อ/ควาย อย่างน้อย 52 ตัว - สุกรแม่พันธุ์ อย่างน้อย 139 ตัว - สุกรขุน อย่างน้อย 230 ตัว - เป็ด/ไก่ อย่างน้อย 9,200 ตัว	คณะกรรมการโครงการ/ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์
2545	กำหนดแบบและขนาดของบ่อก๊าซชีวภาพและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแพรกกหา
2545	ขออนุมัติโครงการและงบประมาณต่อสภา อบต.	คณะกรรมการโครงการ
2545	กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนที่เหลือ	ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์
2545	ประชาสัมพันธ์และรับสมัครครัวเรือนที่แจ้งความประสงค์ขอใช้ก๊าซชีวภาพเพื่อการหุงต้ม	คณะกรรมการโครงการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
2545	ดำเนินการก่อสร้างก๊าซชีวภาพตามแผนที่วางเอาไว้จำนวน 2 บ่อ พร้อมทั้งวางท่อส่งก๊าซตามครัวเรือนที่แจ้งความประสงค์ขอรับบริการในพื้นที่	คณะกรรมการโครงการ/ ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพ ปศุสัตว์
2545	ติดตามผลการดำเนินงานและการก่อสร้างเป็นระยะ ๆ	คณะกรรมการโครงการ
2545	เปิดใช้บ่อก๊าซชีวภาพบ่อที่ 1 ในหมู่ที่ 3	คณะกรรมการโครงการ/ ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพ ปศุสัตว์
2545	เปิดใช้บ่อก๊าซชีวภาพบ่อที่ 2 ในหมู่ที่ 4	คณะกรรมการโครงการ/ ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพ ปศุสัตว์
2545	ติดตามผลการให้บริการ ศึกษาและสำรวจปัญหาและอุปสรรคเพื่อการขยายผลต่อไป	คณะกรรมการโครงการ

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์	เข้าร่วมประชุมและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามูลสัตว์และกากของเสียจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ให้งบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ ท่อส่งก๊าซชีวภาพและดำเนินการผลิตและให้บริการก๊าซชีวภาพกับชุมชนหรือสมาชิกที่สมัครขอรับบริการ
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแพรกหา	ให้คำแนะนำเทคนิคการก่อสร้าง การใช้ประโยชน์และการดูแลรักษาบ่อก๊าซชีวภาพ จัดหาช่างฝีมือที่ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการไปเป็นผู้ก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพให้กับผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ที่เข้าร่วมโครงการ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	ให้บริการสินเชื่อเป็นค่าก่อสร้างในส่วนที่เหลือที่ผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ต้องออกค่าใช้จ่ายเอง

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ระหว่างกลุ่มผู้ได้ประโยชน์และกลุ่มผู้เสียประโยชน์ ซึ่งได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์และกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจการเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นปัญหากลืน น้ำเสียและแหล่งเพาะเชื้อโรคและแมลงรวมทั้งปัญหาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ที่มาจากสภาวะแวดล้อมดังกล่าว
2. โดยทั่วไปประชาชนในตำบล โดยเฉพาะในหมู่ที่ 3 บ้านแพรกหาและหมู่ที่ 4 บ้านเขาโตะบุญ มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการซื้อก๊าซหุงต้ม(ประมาณ 130 บาท/เดือน)
3. พื้นที่ในหมู่ที่ 3 บ้านแพรกหาและหมู่ที่ 4 บ้านเขาโตะบุญ ไม่มีแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เป็นแหล่งพลังงานทดแทนแหล่งอื่นนอกจากแหล่งพลังงานที่รัฐบาลจัดหาให้ หรือนอกจากนั้นจะเป็นแหล่งพลังงานแบบเก่า เช่น ไม้ฟืนหรือตะเกียง
4. ประชาชนในพื้นที่ขาดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่และไม่มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ตลอดจนขาดความร่วมมือและความสามัคคี เนื่องจากขาดกิจกรรมที่เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

หลังการดำเนินการ

1. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพปศุสัตว์และกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ลดลง เนื่องจากมูลเหตุแห่งปัญหาได้ถูกแก้ไขอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพราะต้นเหตุแห่งปัญหาคือ น้ำเสียและแหล่งเพาะเชื้อโรคและแมลง รวมทั้งปัญหาโรคภัยไข้เจ็บได้ลดลงโดยประมาณกว่าร้อยละ 80
2. ประชาชนในหมู่ที่ 3 บ้านแพรงหาและหมู่ที่ 4 บ้านเขาโต๊ะบุญ จำนวน 350 ครัวเรือน ได้ใช้ก๊าซหุงต้มในราคาที่ถูกลง 100 บาท/เดือน โดยเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าก๊าซชีวภาพ เป็นเงิน 30 บาทต่อเดือน
3. พื้นที่ในหมู่ที่ 3 บ้านแพรงหาและหมู่ที่ 4 บ้านเขาโต๊ะบุญ มีแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ผลิตพลังงานจากวัตถุดิบเหลือทิ้งของชุมชน จำนวน 2 แหล่ง ซึ่งแหล่งพลังงานชีวภาพนี้ มีกำลังการผลิตทั้ง 2 บ่อ ให้พลังงานเท่ากับการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแหล่งอื่น กล่าวคือเท่ากับน้ำมันเบนซิน จำนวน 33.50 ลิตร หรือเท่ากับน้ำมันดีเซล จำนวน 30 ลิตร หรือเท่ากับฟืนไม้ จำนวน 75 กิโลกรัม/วัน เพื่อใช้เป็นพลังงานในเครื่องยนต์ผสมอาหารสัตว์ เตาอบผลิตผลทางการเกษตร เครื่องทำน้ำอุ่นและเครื่องกลูกหมู ช่วยให้ชุมชนมีแหล่งพลังงานเสริมหรือพลังงานทดแทน โดยที่รัฐบาลสามารถจัดหาและมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ถูกและคุ้มค่ามากกว่าเดิม
4. ประชาชนในพื้นที่ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ จากโครงการและการร่วมกันทำกิจกรรม เกิดการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงความรับผิดชอบดูแลโครงการให้มีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการที่ดี ตลอดจนสร้างค่านิยมและจิตสำนึกหวงแหนและรักท้องถิ่นของตน
5. ประชาชนในพื้นที่มีปัญหิอื่นที่รียในราคาที่ถูกลง ส่งผลให้ต้นทุนในการทำการเกษตรลดลง รวมทั้งปัญหาการใช้สารเคมีกับผลผลิตทางการเกษตรและค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ปัญหางบประมาณที่ใช้สำหรับการก่อสร้างบ่อผลิตก๊าซชีวภาพและดำเนินการไม่เพียงพอ สำหรับการซ่อมแซมที่ชำรุดและขยายโครงการต่อไปในหมู่บ้านอื่นๆ	1. ของบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจาก อบต. เพื่อจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ ยังขอเงินทุนช่วยเหลือจากผู้ประกอบการอาชีพปศุสัตว์เพิ่มเติม
2. ปัญหาท่อส่งก๊าซชีวภาพที่ฝังหรือวางตามถนนแตกหรือชำรุด เนื่องจากการคมนาคมของรถยนต์และผู้คนในบริเวณดังกล่าว	2. ติดตั้งและฝังท่อส่งก๊าซชีวภาพให้ลึกจากพื้นดินลงไปอีกประมาณ 3 เมตร เพื่อมิให้แตกหรือชำรุด เพื่อลดปัญหาท่อส่งก๊าซจากการคมนาคมของรถยนต์และผู้คนในบริเวณดังกล่าว

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ขนาดโรงเรือนเลี้ยงสัตว์และปริมาณมูลสัตว์และกากของเสียที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เป็นตัวชี้วัดปริมาณพลังงานก๊าซชีวภาพหรือพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตเพื่อใช้ในชุมชน ตามขนาดโรงเรือนเลี้ยงสัตว์และปริมาณมูลสัตว์ และพลังงานที่จำเป็นหรือพลังงานพื้นฐานที่ใช้ภายในพื้นที่
2. การสร้างความร่วมมือและความเข้าใจอันดีแก่ประชาชนตามแผนงานหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนการประสานงานและให้ความช่วยเหลือที่ดีของผู้ประกอบการอาชีพปศุสัตว์ อบต. ผู้นำชุมชน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแพรงหา

และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้โดยเร็ว

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. อบต.แพรงหาได้บรรจุโครงการนี้ลงในแผนพัฒนาของ อบต. เป็นเวลา 5 ปี เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือเงินงบประมาณบางส่วนที่ใช้ในการบริหาร และการดำเนินงานของโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยจะขยายผลไปในหมู่บ้านที่เหลืออีก 6 หมู่บ้านจนครบทั้งพื้นที่ โดยการสนับสนุนและช่วยเหลือดังกล่าว นั้น จะมุ่งเน้นพื้นที่กำลังประสบปัญหาอยู่หรือมีปัจจัยแวดล้อมเกื้อหนุนสนับสนุนให้โครงการสามารถเกิดขึ้นหรือดำรงอยู่ต่อไปด้วย
2. การผลิตก๊าซขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ หรือปริมาณมูลสัตว์ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตก๊าซชีวภาพ โดยทาง อบต. จะเร่งสำรวจและศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการก่อสร้างและผลิตบ่อก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ เพื่อรองรับต่อปริมาณความต้องการของประชาชนในอนาคต พร้อมทั้งวางแผนหาทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น เช่น รายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการลงทุนของผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์

บทเรียนที่ได้รับ

จิตสำนึกและความรับผิดชอบของผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ต่อชุมชนและท้องถิ่น และความเอาใจใส่ของผู้นำชุมชนเป็นหนทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการศึกษารายละเอียดอย่างรอบคอบ จะนำมาซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาที่สามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้รวมทั้งคุณประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับสภาพปัญหาของการทำการปศุสัตว์ในพื้นที่แล้ว ก็ยังสามารถนำแนวทางแก้ไขปัญหามาดำเนินการกับสภาพปัญหาอื่นๆ ที่ใกล้เคียงหรือแตกต่างกันได้ โดยสิ่งสำคัญที่ไม่ควรมองข้ามคือความร่วมมือของประชาชนในชุมชน เนื่องจากหากขาดความร่วมมือของคนในชุมชนแล้ว โครงการดังกล่าวจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับการใช้พลังงานจากมูลสัตว์ หรือกากของเสียจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาด้วยเช่นกัน หากประชาชนในพื้นที่มีค่านิยมหรือมีความเชื่อว่าพลังงานชีวภาพจากมูลสัตว์เป็นพลังงานสกปรก หรือเป็นพลังงานที่ผลิตมาจากของเสีย และจะสร้างโรคภัยไข้เจ็บต่อผู้ใช้แล้ว โครงการเช่นนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นและนำไปใช้ในพื้นที่ดังกล่าวได้ ยกเว้นหน่วยงานราชการจะมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเข้าใจที่ถูกต้อง

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายชาติชาย ศรีหนูสุด
ตำแหน่ง	: นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลแพรงหา
ที่อยู่	: ตำบลแพรงหา อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์	: (074) 616-051

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลแพรหา อำเภอดอนขุนน จังหวัดพัทลุง 93110
ขนาดพื้นที่	27 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,606,187.57 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	3,443,048.81 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	8 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,360 คน
จำนวนครัวเรือน	1,289 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลแพรหาประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน พื้นที่ใน ตอนกลางส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ส่วนบริเวณรอบๆ จะ เป็นที่สูง ลักษณะโดยรวมจึงดูเหมือนเป็นแอ่งกระทะ และเหมาะแก่การปลูกพืชล้มลุกประเภทต่าง ๆ และทำ นาข้าว นอกจากนี้ในบริเวณโดยรอบที่เป็นที่ราบสูงนั้น ประชาชนนิยมปลูกยางพาราและสวนผลไม้ จากสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศที่ร้อนชื้น ทำ ให้ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนาข้าว ทำสวนยางพาราหรือสวนผลไม้ รองลงมา คือ การปศุสัตว์และการทำประมง